

ΜΑΘΗΜΑ 18: Ο ΗΡΑΚΛΗΣ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Μάθημα 18: Εισαγωγικό σημείωμα του σχολικού βιβλίου

Κοντά στον Τίβερη, στο χώρο όπου αργότερα ιδρύθηκε η Ρώμη, ο θηριώδης Κάκος έκλεψε από τον Ηρακλή τα βόδια του Γηρυόνη. Ο Ηρακλής τον σκότωσε και πήρε πίσω τα βόδια του. Ο μύθος αναφέρει πως στη συνέχεια ο Εύανδρος –που κυβερνούσε εκείνον τον τόπο– αναγνώρισε τον Ηρακλή ως γιο του Δία και του έστησε ένα μεγαλόπρεπο βωμό, την Ara Maxima, όπου οι μεταγενέστεροι τον τιμούσαν. Ο μύθος αυτός ήταν ιδιαίτερα αγαπητός στους ποιητές και πεζογράφους των χρόνων του Αυγούστου.

Μάθημα 18: ΚΕΙΜΕΝΟ

Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur, ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit. Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de viā fessus ibi dormivisse. Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos. Ubi Hercules, e somno excitātus, gregem aspexit et partem abesse sensit, pergit ad proximam speluncam; sed postquam boum vestigia foras versa vidit, confūsus gregem ex loco infesto amovēre coepit. Sed bovum mugītus ex speluncā audītus Herculem convertit. Tum Cacus, vi prohibēre eum conātus, Herculis clavā interficitur.

Κείμενο 18: Μετάφραση

Αρχικό κείμενο: Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur, ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit.

Hercules	dicitur	adduxisse	boves	Geryonis	ex Hispania	in eum locum,
Ο Ηρακλής	λέγεται	ότι οδήγησε	τα βόδια	του Γηρυόνη	από την Ισπανία	σε αυτόν τον τόπο,

ubi	postea	Romulus	condidit	urbem	Romam.
όπου	αργότερα	ο Ρωμύλος	έχτισε	την πόλη	Ρώμη.

Αρχικό κείμενο: Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de viā fessus ibi dormivisse.

Hercules	fertur	refecisse	boves	prope	Tiberim	fluvium
Ο Ηρακλής	λέγεται	ότι ξεκούρασε	τα βόδια	κοντά στον	Τίβερη	τον ποταμό

et	ipse	dormivisse	ibi	fessus	de	via.
και	ο ίδιος	ότι αποκοιμήθηκε	εκεί	κουρασμένος	από	το δρόμο.

Αρχικό κείμενο: Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos.

Tum	Cacus	pastor,	fretus	viribus,	traxit	quosdam	boves
Τότε	ο Κάκος	ο βοσκός,	έχοντας πεποίθηση	στις δυνάμεις (του),	έσυρε	κάποια	βόδια

caudis	aversos	in	speluncam.
από τις ουρές	στραμμένα ανάποδα	σε	(μια) σπηλιά.

Μάθημα 18

Αρχικό κείμενο: Ubi Hercules, e somno excitatus, gregem aspexit et partem abesse sensit, pergit ad proximam speluncam;

Ubi	Hercules,	excitatus	e	somno,	aspexit	gregem	
Μόλις	ο Ηρακλής,	αφού σηκώθηκε	από	τον ύπνο,	παρατήρησε	το κοπάδι	
et	sensit	partem	abesse,	pergit	ad	proximam	speluncam;
και	κατάλαβε ότι	ένα μέρος (του)	έλειπε,	κατευθύνεται	προς	την πιο κοντινή	σπηλιά·

Αρχικό κείμενο: sed postquam boum vestigia foras versa vidit, confusus gregem ex loco infesto amovēre coepit.

sed	postquam	vidit	vestigia	boum	versa	foras,			
αλλά	όταν	είδε	τα ίχνη	των βοδιών	στραμμένα	προς τα έξω,			
confusus				coepit	amovere	gregem	ex	infesto	loco.
μπερδεμένος / επειδή βρέθηκε σε αμηχανία				άρχισε	να απομακρύνει	το κοπάδι (του)	από	τον εχθρικό	τόπο.

Αρχικό κείμενο: Sed bovum mugitus ex speluncā audītus Herculem convertit.

Sed	mugitus	bovum	auditus	ex	spelunca	convertit	Herculem.
Αλλά	το μουγκρητό	των βοδιών	που ακούστηκε	από	τη σπηλιά	γύρισε προς τα πίσω	τον Ηρακλή.

Αρχικό κείμενο: Tum Cacus, vi prohibēre eum conātus, Herculis clavā interficitur.

Tum	Cacus,	conatus	prohibere	eum	vi,	
Τότε	ο Κάκος,	επειδή προσπάθησε	να εμποδίσει	αυτόν	με τη βία,	
interficitur	clava	Herculis.				
σκοτώνεται	με το ρόπαλο	του Ηρακλή.				

Μάθημα 18: ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ του study4exams

Λέγεται ότι ο Ηρακλής οδήγησε τα βόδια του Γηρυόνη από την Ισπανία σε αυτόν τον τόπο, όπου αργότερα ο Ρωμύλος έχτισε τη Ρώμη (την πόλη Ρώμη). Λέγεται (αναφέρεται) ότι ο Ηρακλής ξεκούρασε τα βόδια κοντά στον Τίβερη ποταμό και ότι ο ίδιος κοιμήθηκε εκεί κουρασμένος από το δρόμο. Τότε ο βοσκός Κάκος, έχοντας εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του, έσυρε από τις ουρές σε μια σπηλιά μερικά βόδια γυρισμένα ανάποδα. Όταν ο Ηρακλής, αφού ξύπνησε (ή σηκώθηκε από τον ύπνο), είδε το κοπάδι και κατάλαβε ότι έλειπε ένα μέρος, κατευθύνθηκε στη σπηλιά που ήταν πολύ κοντά του· αλλά όταν είδε τις πατημασιές των βοδιών στραμμένες προς τα έξω (ή ότι οι πατημασιές των βοδιών ήταν στραμμένες προς τα έξω), μπερδεμένος (ή επειδή βρέθηκε σε αμηχανία) άρχισε να απομακρύνει το κοπάδι από κείνο τον εχθρικό τόπο. Αλλά το μουγκρητό των βοδιών που ακούστηκε από τη σπηλιά έκανε τον Ηρακλή να γυρίσει προς τα πίσω. Τότε ο Κάκος, αφού προσπάθησε να τον εμποδίσει με τη βία, σκοτώθηκε από το ρόπαλο του Ηρακλή (Τότε ο Κάκος προσπάθησε να τον εμποδίσει με τη βία, αλλά ο Ηρακλής τον σκότωσε με το ρόπαλό του).

Κείμενο 18: Λεξιλόγιο

Hercules-is	ο Ηρακλής, αρσ. γ' κλ.
bos-bovis	το βόδι, αρσ. κ' θηλ. γ' κλ. Εδώ αρσενικό. Προσοχή στην κλίση του!!!
Geryon-onis	ο Γηρυόνης, αρσ. γ' κλ.
ex (e)	από, πρόθεση + αφαιρετική.
Hispania-ae	η Ισπανία, θηλ. α' κλ. Το ουσιαστικό, αν και κύριο όνομα, σχηματίζει συχνά πληθυντικό αριθμό· τουτέστι, επειδή η Ισπανία διαίρειτο στην εντεύθεν και στην εκείθεν του ποταμού Έβρου Ισπανία, γινόταν συχνά χρήση των πληθυντικών τύπων του ουσιαστικού, προκειμένου να δηλωθεί η ρωμαϊκή αυτή επαρχία στο σύνολό της.
in	σε, πρόθεση + αιτιατική ή αφαιρετική. Εδώ + αιτιατική.
is-ea-id	αυτός-ή-ό, δεικτική ως οριστική-επαναληπτική αντωνυμία.
locus-i	ο τόπος, αρσ. β' κλ., στον πληθυντικό: loca-orum= οι τόποι, ουδ. β' κλ. Βλέπε οπωσδήποτε τη σημείωση σελ. 29.
adduco	οδηγώ κάπου, προς, adduco-adduxi-adductum-adducere 3 ^{ης} συζ.
dico	λέω, dico-dixi-dictum-dicere 3 ^{ης} συζ. Προσοχή! β' εν. προστακτικής ενεστώτα: dic!
ubi	όπου, αναφορικό επίρρημα, δεν σχηματίζει παραθετικά.
postea	αργότερα, μετά, έπειτα, χρονικό επίρρημα, δεν σχηματίζει παραθετικά.
Romulus-i	ο Ρωμύλος, γιος της Ρέας Σίλβιας και του Άρη, ο ιδρυτής και πρώτος βασιλιάς της Ρώμης, αρσ. β' κλ., ως κύριο όνομα δε διαθέτει κατά κανόνα πληθυντικό αριθμό.
urbs-urbis	η πόλη, θηλ. γ' κλ.
Roma-ae	η Ρώμη, θηλ. α' κλ., ως κύριο όνομα δε διαθέτει κατά κανόνα πληθυντικό αριθμό.
condo	κτίζω, condo-condidi-conditum-condere 3 ^{ης} συζ.
prope	κοντά σε, πρόθεση + αιτιατική.
Tiberis-is	ο Τίβερης, αρσ. γ' κλ., ως κύριο όνομα δε διαθέτει κατά κανόνα πληθυντικό αριθμό.
fluvius-ii(-i)	ο ποταμός, αρσ. β' κλ.
reficio	ξεκουράζω, reficio-refeci-refectum-reficere 3 ^{ης} συζ.*
fero	φέρνω, υπομένω, fero-tuli-latum-ferre ανώμαλο/ιδιότυπο ρήμα.
et	και, συμπλεκτικός σύνδεσμος.
ipse-ipsa-ipsum	ο ίδιος-η ίδια-το ίδιο, οριστική αντωνυμία.
de	από, για, πρόθεση + αφαιρετική.
via-ae	ο δρόμος, θηλ. α' κλ.
fessus-a-um	κουρασμένος-η-ο, καταπονημένος-η-ο, επίθετο β' κλ., δε διαθέτει παραθετικά. Σε μια πρώτη φάση της Λατινικής λειτούργησε ως ρηματικός τύπος, ήτοι ως μετοχή παθητικού αορίστου/παρακειμένου (πβ. και τα ρήματα: fatiscor-fessus sum-(fessum)-fatisci / fatisco-Ø-Ø-fatiscere / fatigo-avi-atum-are)
ibi	εκεί, τοπικό επίρρημα, δεν σχηματίζει παραθετικά.
dormio	κοιμάμαι, dormio-dormivi (κ' dormii)-dormitum-dormire 4 ^{ης} συζ.
tum	τότε, χρονικό επίρρημα, δεν σχηματίζει παραθετικά.
Cacus-i	ο Κάκος, αρσ. β' κλ., ως κύριο όνομα δε διαθέτει κατά κανόνα πληθυντικό αριθμό.
pastor-oris	ο βοσκός, αρσ. γ' κλ.
fretus-a-um	αυτός που έχει πεποιθήση, εμπιστοσύνη, επίθετο β' κλ., δεν σχηματίζει παραθετικά, διότι εκφράζει απόλυτη έννοια.
vis	η δύναμη, θηλ. γ' κλ., ελλειπτικό ουσιαστικό. Βλέπε τη σημείωση σελ. 37.
quidam-quaedam- quoddam	κάποιος-α-ο, αόριστη επιθετική αντωνυμία.
spelunca-ae	η σπηλιά, θηλ. α' κλ.

cauda-ae	η ουρά, θηλ. α' κλ.
traho	τραβώ, traho-traxi-tractum-trahere 3 ^{ης} συζ.
aversus-a-um	γυρισμένος, στραμμένος ανάποδα, αυτός που πηγαίνει προς τα πίσω, επίθετο β' κλ., δεν σχηματίζει παραθετικά. Πρόκειται για την επιθετοποιημένη μετοχή παθητικού αορίστου/παρακειμένου του ρήματος: averto-averti-aversum-avertere 3 ^{ης} συζ.= στρέφω, γυρίζω ανάποδα.
ubi	όταν, χρονικός σύνδεσμος.
somnus-i	ο ύπνος, αρσ. β' κλ.
excito	σηκώνω, excito-avi-atum-are 1 ^{ης} συζ.
grex-gregis	το κοπάδι, αρσ. γ' κλ.
aspicio	κοιτάζω, παρατηρώ, aspicio-aspxi-aspectum-aspicere 3 ^{ης} συζ.*
pars-partis	το μέρος, θηλ. γ' κλ., στον πληθυντικό: partes-partium= πολιτικό κόμμα.
absum	απουσιάζω, απέχω, λείπω, absum-afui (κ' abfui)-Ø-abesse ιδιότυπο ρήμα.
sentio	καταλαβαίνω, sentio-sensi-sensum-sentire 4 ^{ης} συζ.
pergo	κατευθύνομαι προς, pergo-perrexi-perrectum-pergere 3 ^{ης} συζ.
ad	σε, πρόθεση + αιτιατική.
proximus-a-um	πολύ κοντινός, επίθετο β' κλ., υπερθετικός βαθμός ενός μη απαντώμενου θετικού βαθμού, ενώ ο συγκριτικός είναι: propior-ior-ius .
sed	αλλά, αντιθετικός σύνδεσμος.
postquam	αφού, χρονικός σύνδεσμος.
vestigium-ii(-i)	το ίχνος, ουδ. β' κλ.
foras	προς τα έξω, τοπικό επίρρημα, δεν σχηματίζει παραθετικά. Πρόκειται για την αιτιατική πληθυντικού ενός παλιού και μη απαντώμενου ουσιαστικού α' κλ.: fora-ae, η οποία αιτιατική λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της κίνησης σε τόπο.
versus-a-um	στραμμένος-η-ο, επίθετο β' κλ., δεν σχηματίζει παραθετικά. Πρόκειται για την επιθετοποιημένη μετοχή παθητικού αορίστου/παρακειμένου του ρήματος: verto-verti-versum-vertere 3 ^{ης} συζ.= στρέφω, τρέπω.
video	βλέπω, video-vidi-visum-videre 2 ^{ης} συζ.
confundo	συγχέω, μπερδεύω, confundo-confudi-confusum-confundere 3 ^{ης} συζ.
infestus-a-um	εχθρικός-ή-ό, επίθετο β' κλ. Παραθετικά επιθέτου: infestus-a-um/infestior-ior-ius/infestissimus-a-um
amoveo	απομακρύνω, amoveo-amovi-amotum-amovere 2 ^{ης} συζ.
coepi	άρχισα, coepi-Ø-Ø-coepisse ελλειπτικό ρήμα. Βλέπε τη σημείωση παρακάτω!!!
mugitus-us	το μουγκρητό, αρσ. δ' κλ.
audio	ακούω, πληροφορούμαι, audio-audivi-auditum-audire 4 ^{ης} συζ.
converto	γυρίζω κάποιον πίσω, converto-converti-conversum-convertere 3 ^{ης} συζ.
prohibeo	εμποδίζω, prohibeo-prohibui-prohibitum-prohibere 2 ^{ης} συζ.
conor	προσπαθώ, conor-conatus sum-(conatum)-conari 1 ^{ης} συζ., αποθετικό.
clava-ae	το ρόπαλο, θηλ. α' κλ.
interficio	σκοτώνω, interficio-interfeci-interfectum-interficere 3 ^{ης} συζ.*

Σημείωση: 3^{ης} συζ.* = ρήμα της 3^{ης} συζυγίας που λήγει σε -io και κλίνεται σαν το capio.

Κείμενο 18: Γραμματική

<p>Ουσιαστικό Γ' κλίσης ΟΝομαστική Ενικού Αρσενικό Hercules-is/-i</p>	<p>Γ' πρόσωπο Ενικού Οριστικής Εντατικής Παθητικής dico, dixi, dictum, dicere 3</p>	<p>Απαρέμφατο Παρακλιμένου Ενεργητικής adduco, adduxi, adductum, adducere 3</p>	<p>Ουσιαστικό Γ' κλίσης Αιτιατική Πληθυντικού Αρσενικό bos-bovis Ανόμαλο</p>	<p>Ουσιαστικό Γ' κλίσης Γενική Ενικού Αρσενικό Geryon-onis</p>	<p>Πρόθεση Ουσιαστικό Α' κλίσης Αφαιρετική Ενικού Θηλυκό Hispania -ae</p>	<p>Πρόθεση Αντωνυμία Δεικτική Αιτιατική Ενικού Αρσενικό is, ea, id</p>	<p>Ουσιαστικό Β' κλίσης Αιτιατική Ενικού Αρσενικό locus-i</p>
---	---	---	--	--	---	--	---

1 | Hercules dicitur adduxisse boves Geryonis ex Hispania in eum locum |,
Ο Ηρακλής λέγεται ότι οδήγησε τα βόδια του Γηρυνή από την Ισπανία σε αυτόν τον τόπο,

Επίρρημα
Τόπου

Επίρρημα
Χρόνου

Ουσιαστικό Β' κλίσης
ΟΝομαστική Ενικού
Αρσενικό
Romulus-i

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστικής Παρακλιμένου
Ενεργητικής
condo, condidi,
conditum, condere 3

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Αιτιατική Ενικού
Θηλυκό
urbs -is

Ουσιαστικό Α' κλίσης
Αιτιατική Ενικού
Θηλυκό
Roma -ae

2 | (ubi postea Romulus condidit urbem Romam).

Αρχικό κείμενο: 1 | Hercules boves Geryonis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur |, 2 | (ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit).

<p>Ουσιαστικό Γ' κλίσης ΟΝομαστική Ενικού Αρσενικό Hercules-is/-i</p>	<p>Γ' πρόσωπο Ενικού Οριστικής Εντατικής Ανόμαλο fero, tuli, latum, ferre</p>	<p>Απαρέμφατο Παρακλιμένου Ενεργητικής reficio, refeci, refectum, reficere 3*</p>	<p>Ουσιαστικό Γ' κλίσης Αιτιατική Πληθυντικού Αρσενικό bos-bovis Ανόμαλο</p>	<p>Πρόθεση</p>	<p>Ουσιαστικό Γ' κλίσης Αιτιατική Ενικού Αρσενικό Tiberis-is</p>	<p>Ουσιαστικό Β' κλίσης Αιτιατική Ενικού Αρσενικό fluvius-ii/-i</p>
---	---	---	--	----------------	--	---

3 | Hercules fertur refecisse boves prope Tiberim fluvium |
Ο Ηρακλής λέγεται ότι ξεκούρασε τα βόδια κοντά στον Τίβερη τον ποταμό

Σύνδεσμος
Συμπλεκτικός

Αντωνυμία Οριστική
ΟΝομαστική Ενικού
Αρσενικό
ipse, ipsa, ipsum

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστικής Εντατικής
Ανόμαλο
fero, tuli,
latum, ferre

Απαρέμφατο
Παρακλιμένου
Ενεργητικής
dormio, dormivi,
dormitum, dormire 4

Επίρρημα
Τόπου

Επίθετο Β' κλίσης
ΟΝομαστική Ενικού
Αρσενικό
fessus, -a, -um

Πρόθεση

Ουσιαστικό Α' κλίσης
Αφαιρετική Ενικού
Θηλυκό
via-ae

4 | et ipse (fertur) dormivisse ibi fessus de via |.
και ο ίδιος (λέγεται) ότι αποκοιμήθηκε εκεί κουρασμένος από το δρόμο.

Αρχικό κείμενο: 3 | Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur 4 | et ipse de viā fessus ibi dormivisse |.

Επίρρημα
Χρόνου

Ουσιαστικό Β' κλίσης
ΟΝομαστική Ενικού
Αρσενικό
Cacus-i

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
ΟΝομαστική Ενικού
Αρσενικό
pastor-oris

Επίθετο Β' κλίσης
ΟΝομαστική Ενικού
Αρσενικό
fretus, -a, -um

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Αφαιρετική Πληθυντικού
Θηλυκό
Vis Ελλειπτικό

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστικής Παρακλιμένου
Ενεργητικής
traho, traxi,
tractum, trahere 3

Αντωνυμία Αόριστη
Αιτιατική Πληθυντικού ή
Αρσενικό
quidam, quaedam,
quoddam

5 | Tum Cacus pastor, fretus viribus, traxit quosdam
Τότε ο Κάκος ο βοσκός, εμπιστευόμενος τις δυνάμεις (του), έσυρε κάποια
έχοντας πεποίθηση στις δυνάμεις (του),

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Αιτιατική Πληθυντικού
Αρσενικό
bos-bovis
Ανόμαλο

Ουσιαστικό Α' κλίσης
Αφαιρετική Πληθυντικού
Θηλυκό
cauda -ae

Μετοχή Β' κλίσης
Παθητικού Παρακλιμένου
ΟΝομαστική Ενικού
Αρσενικό
averto, averti,
aversum, avertere 3

Πρόθεση

Ουσιαστικό Α' κλίσης
Αιτιατική Ενικού
Θηλυκό
spelunca-ae

boves caudis aversos in speluncam
βόδια από τις ουρές ανάποδα / στραμμένα ανάποδα σε (μια) σπηλιά

Αρχικό κείμενο: 5 | Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos |.

Μάθημα 18

Σύνδεσμος
Χρονικός

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Ονομαστική Ενικού
Αρσενικό
Hercules-is/-i

Μετοχή Β' κλίσης
Παρακείμενο
Ονομαστική Ενικού
Αρσενικό
excito, excitavi,
excitatum, excitāre 1

Πρόθεση

Ουσιαστικό Β' κλίσης
Αφαιρετική Ενικού
Αρσενικό
somnia-i

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστική Παρακείμενου
Ενεργητικής
aspicio, aspexi,
aspectum, aspiciere 3*

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Αιτιατική Ενικού
Αρσενικό
gregis

6 (Ubi Hercules, excitatus ex somno, aspexit gregem)
Μόλις ο Ηρακλής, αφού σηκώθηκε από τον ύπνο, παρατήρησε το κοπάδι

Σύνδεσμος
Συμπλεκτικός

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστική Παρακείμενου
Ενεργητικής
sentio, sensi,
sensum, sentire 4

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Αιτιατική Ενικού
Θηλυκό
pars-partis

Απαρέμφατο
Ενεστώτα
Βοηθητικό
absum, afui,
--,abesse

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστική Ενεστώτα
Ενεργητικής
pergo, perrexi,
perrectum, pergere 3

Πρόθεση

Επίθετο Β' κλίσης
Αιτιατική Ενικού
Θηλυκό
proximus, -a, -um

Ουσιαστικό Α' κλίσης
Αιτιατική Ενικού
Θηλυκό
spelunca-ae

7 (et sensit partem abesse), 8 |pergit ad proximam speluncam|;
και κατάλαβε ότι ένα μέρος (του) έλειπε, κατευθύνεται προς την πιο κοντινή σπηλιά.

Αρχικό κείμενο: 6 (Ubi Hercules, e somno excitatus, gregem aspexit) 7 (et partem abesse sensit), 8 |pergit ad proximam speluncam|;

Σύνδεσμος
Αντιθετικός

Σύνδεσμος
Χρονικός

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστική Παρακείμενου
Ενεργητικής
video, vidi,
visum, videre 2

Ουσιαστικό Β' κλίσης
Αιτιατική Πληθυντικού
Ουδέτερο
vestigium-ii/-i

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Γενική Πληθυντικού
Αρσενικό
bos-bovis
Ανώμαλο

Μετοχή Β' κλίσης
Παρακείμενο
Αιτιατική Πληθυντικού
Ουδέτερο
verto, verti,
versum, vertere 3

Επίρρημα
Τόπου

9 |sed 10 (postquam boum vestigia boum versa foras),
αλλά όταν είδε τα ίχνη των βοδιών στραμμένα προς τα έξω,

Μετοχή Β' κλίσης
Ονομαστική Ενικού
Αρσενικό
confundo, confudi,
confusum, confundere 3

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστική Παρακείμενου
Ενεργητικής
Ελλειπτικό
coepi-coepisse

Απαρέμφατο
Ενεστώτα
Ενεργητικής
amoveo, amovi,
amotum, amovere 2

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Αιτιατική Ενικού
Αρσενικό
gregis

Πρόθεση

Επίθετο Β' κλίσης
Αφαιρετική Ενικού
Αρσενικό
infestus-a-um

Ουσιαστικό Β' κλίσης
Αφαιρετική Ενικού
Αρσενικό
locus-i

confusus coepit amovere gregem ex infesto loco|.
μπερδεμένος άρχισε να απομακρύνει το κοπάδι (του) από τον εχθρικό τόπο.

Αρχικό κείμενο: 9 |sed 10 (postquam boum vestigia foras versa vidit), confusus gregem ex loco infesto amovere coepit|.

Σύνδεσμος
Αντιθετικός

Ουσιαστικό Δ' κλίσης
Ονομαστική Ενικού
Αρσενικό
mugitus-us

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Γενική Πληθυντικού
Αρσενικό
bos-bovis
Ανώμαλο

Μετοχή Β' κλίσης
Παρακείμενο
Ονομαστική Ενικού
Αρσενικό
audio, audivi,
auditum, audire 4

Πρόθεση

Ουσιαστικό Α' κλίσης
Αφαιρετική Ενικού
Θηλυκό
spelunca-ae

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστική Παρακείμενου
Ενεργητικής
converto, converti,
conversum, convertere 3

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Αιτιατική Ενικού
Αρσενικό
Hercules-is/-i

11 |Sed mugitus boum auditus ex spelunca convertit Herculem|.
Αλλά το μουγκρητό των βοδιών που ακούστηκε από τη σπηλιά γύρισε προς τα πίσω τον Ηρακλή.

Αρχικό κείμενο: 11 |Sed boum mugitus ex speluncā auditus Herculem convertit|.

Επίρρημα
Χρόνου

Ουσιαστικό Β' κλίσης
Ονομαστική Ενικού
Αρσενικό
Cacus-i

Μετοχή Β' κλίσης
Παρακείμενο
Ονομαστική Ενικού
Αρσενικό
Αποθετικό
conor, conatus sum,
conatum, conari 1

Απαρέμφατο
Ενεστώτα
Ενεργητικής
prohibeo, prohibui,
prohibitum, prohibere 2

Αντωνυμία Δεικτική
Αιτιατική Ενικού
Αρσενικό
is, ea, id

Ουσιαστικό Α' κλίσης
Αφαιρετική Ενικού
Θηλυκό
Vis
Ελλειπτικό

12 |Tum Cacus, conatus prohibere eum vi,
Τότε ο Κάκος, επειδή προσπάθησε να εμποδίσει αυτόν με τη βία,

Γ' πρόσωπο Ενικού
Οριστική Ενεστώτα
Παθητικής
interficio, interfeci,
interfectum, interficere 3*

Ουσιαστικό Α' κλίσης
Αφαιρετική Ενικού
Θηλυκό
clava -ae

Ουσιαστικό Γ' κλίσης
Γενική Ενικού
Αρσενικό
Hercules-is/-i

interficitur
σκοτώνεται

clava
με το ρόπαλο

Herculis|.
του Ηρακλή.

Κείμενο 18: Συντακτικό

Υποκείμενο του dicitur + adduxisse Ταυτοπροσωπία
 Αντικείμενο του dicitur + Ειδικό Απαρέμφατο
 Αντικείμενο του adduxisse
 Γενική Κτητική
 Εμπρόθετος από τόπο Κίνησης
 Εμπρόθετος σε τόπο Κίνησης
 Επιθετικός

1 | Hercules dicitur adduxisse boves Geryonis ex Hispania in eum locum |,
 Ο Ηρακλής λέγεται ότι οδήγησε τα βόδια του Γηρυόνη από την Ισπανία σε αυτόν τον τόπο,

Επιρρ/τικός Τόπου
 Επιρρ/τικός Χρόνου
 Υποκείμενο του condidit
 Αντικείμενο του condidit
 Επεξήγηση

2 (ubi postea Romulus condidit urbem Romam).
 όπου αργότερα ο Ρωμύλος έχτισε την πόλη Ρώμη.

Αρχικό κείμενο: 1 | Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur |, 2 (ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit).

1. Είναι: Κύρια πρόταση Κρίσεως, Εκφέρεται: Οριστική Ενεστώτα, Αηλώνει: Πραγματικό στο Παρόν.
2. Είναι: Αναφορική Προσδιοριστική, Λειτουργεί: ως προσδιορισμός στο loco. Εισάγεται: ubi, Εκφέρεται: Οριστική Ιστορικού Παρακειμένου, Αηλώνει: το Πραγματικό στο Παρελθόν.

Υποκείμενο του fertur + refecisse Ταυτοπροσωπία
 Αντικείμενο του fertur + Ειδικό Απαρέμφατο
 Αντικείμενο του refecisse
 Εμπρόθετος Τόπου
 Παράθεση

3 | Hercules fertur refecisse boves prope Tiberim fluvium |
 Ο Ηρακλής λέγεται ότι ξεκούρασε τα βόδια κοντά στον Τίβερη τον ποταμό

Υποκείμενο του (fertur) + dormivisse Ταυτοπροσωπία + fessus
 Αντικείμενο του (fertur) + Ειδικό Απαρέμφατο
 Επιρρ/τικός σε τόπο Στάσης
 Επιρρηματικό Κατηγορούμενο Τρόπου ή Αιτιολογική Μετοχή
 Εμπρόθετος της Αιτίας

4 | et ipse dormivisse ibi fessus de via |.
 και ο ίδιος ότι αποκοιμήθηκε εκεί κουρασμένος από το δρόμο.

Αρχικό κείμενο: 3 | Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur 4 | et ipse de viā fessus ibi dormivisse |.

3. 4. Είναι: Κύριες προτάσεις Κρίσεως, Εκφέρονται: Οριστική Ενεστώτα, Αηλώνουν: Πραγματικό στο Παρόν.

Επιρρ/τικός Χρόνου
 Υποκείμενο του traxit
 Παράθεση
 Επιρρηματικό Κατηγορούμενο Τρόπου
 Αφαιρετική Οργανική του Οργάνου
 Επιθετικός
 Αντικείμενο του traxit
 Επιρρηματικό Κατηγορούμενο Τρόπου
 Αφαιρετική Οργανική του Οργάνου

5 | Tum Cacus pastor, fretus viribus, traxit quosdam boves aversos caudis
 Τότε ο Κάκος ο βοσκός, εμπιστευόμενος τις δυνάμεις (του) έχοντας πεποίθηση στις δυνάμεις (του), έσυρε κάποια βόδια ανάποδα από τις ουρές στραμμένα ανάποδα

Εμπρόθετος σε τόπο Κίνησης
 in speluncam |.
 σε (μια) σπηλιά.

Αρχικό κείμενο: 5 | Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos |.

5. Είναι: Κύρια πρόταση Κρίσεως, Εκφέρεται: Οριστική Ιστορικού Παρακειμένου, Αηλώνει: Πραγματικό στο Παρελθόν.

Υποκείμενο του aspexit + excitatus | Χρονική Μετοχή | Εμπρόθετος της Κατάστασης | Αντικείμενο του aspexit

6 (Ubi Hercules, excitatus ex somno, aspexit gregem)
 Μόλις ο Ηρακλής, αφού σηκώθηκε από τον ύπνο, παρατήρησε το κοπάδι

(Hercules) Υποκείμενο του sensit | Υποκείμενο του abesse + Ετεροπροσωπία | Αντικείμενο του sensit + Ειδικό Απαρέμφατο | (Hercules) Υποκείμενο του pergit | Εμπρόθετος σε τόπο Κίνησης | Επιθετικός

7 (et sensit partem abesse), 8 | pergit ad proximam speluncam |
 και κατάλαβε ότι ένα μέρος (του) έλειπε, κατευθύνεται προς την πιο κοντινή σπηλιά·

Αρχικό κείμενο: 6 (Ubi Hercules, e somno excitatus, gregem aspexit) 7 (et partem abesse sensit), 8 | pergit ad proximam speluncam |;

6. 7. *Είναι:* Χρονικές, *Λειτουργούν:* ως Επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου στο pergit. *Εισάγονται:* ubi, *Εκφέρονται:* Οριστική Ιστορικού Παρακειμένου, *Δηλώνουν:* το Πραγματικό στο Παρελθόν + Προτερόχρονο,
 8. *Είναι:* Κύρια πρόταση Κρίσεως, *Εκφέρεται:* Οριστική Ιστορικού Παρακειμένου, *Δηλώνει:* Πραγματικό στο Παρελθόν.

(Hercules) Υποκείμενο του vidit | Αντικείμενο του vidit | Γενική Κτητική | Κατηγορηματικός Προσδιορισμός ή Κατηγορηματική Μετοχή | Επιρρητικός Κατεύθυνσης

9 | sed 10 (postquam vidit vestigia boum versa foras),
 αλλά όταν είδε τα ίχνη των βοδιών στραμμένα προς τα έξω,

Αιτιολογική Μετοχή | (Hercules) Υποκείμενο του coepit + amovere + Ταυτοπροσωπία + confusus | Αντικείμενο του coepit + Τελικό Απαρέμφατο | Αντικείμενο του amovere | Εμπρόθετος από τόπο Κίνησης | Επιθετικός

confusus coepit amovere gregem ex infesto loco |
 μπερδεμένος άρχισε να απομακρύνει το κοπάδι (του) από τον εχθρικό τόπο.

Αρχικό κείμενο: 9 | sed 10 (postquam boum vestigia foras versa vidit), confusus gregem ex loco infesto amovēre coepit |.

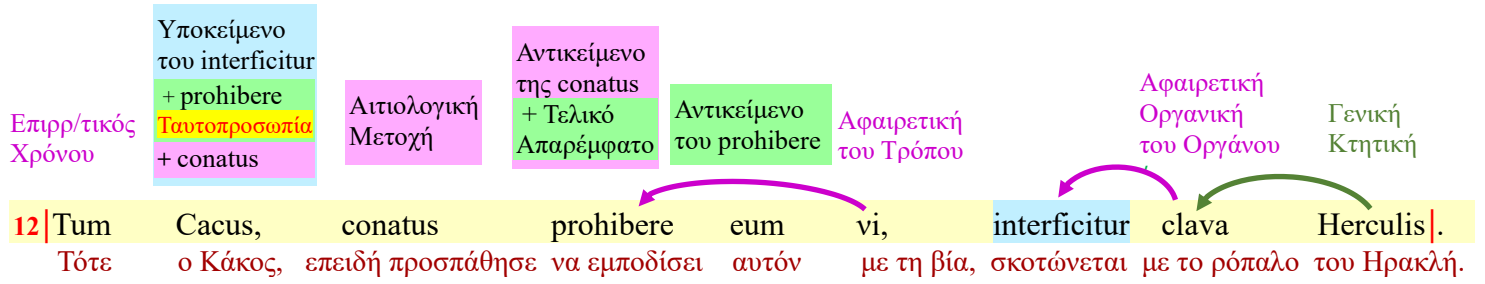
9. *Είναι:* Κύρια πρόταση Κρίσεως, *Εκφέρεται:* Οριστική Ιστορικού Παρακειμένου, *Δηλώνει:* Πραγματικό στο Παρελθόν.
 10. *Είναι:* Δευτερεύουσα πρόταση Χρονική, *Λειτουργεί:* ως επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου στο coepit. *Εισάγεται:* postquam, *Εκφέρεται:* Οριστική Ιστορικού Παρακειμένου, *Δηλώνει:* Πραγματικό στο Παρελθόν και Προτερόχρονο.

Υποκείμενο του convertit + auditus | Γενική Υποκειμενική | Αναφορική Μετοχή | Εμπρόθετος της Απομάκρυνσης | Αντικείμενο του convertit

11 | Sed mugitus boum auditus ex spelunca convertit Herculem |
 Αλλά το μουγκρητό των βοδιών που ακούστηκε από τη σπηλιά γύρισε προς τα πίσω τον Ηρακλή.

Αρχικό κείμενο: 11 | Sed boum mugitus ex speluncā auditus Herculem convertit |.

11. *Είναι:* Κύρια πρόταση Κρίσεως, *Εκφέρεται:* Οριστική Ιστορικού Παρακειμένου, *Δηλώνει:* Πραγματικό στο Παρελθόν.

Αρχικό κείμενο: 12 | Tum Cacus, vi prohibere eum conatus, Herculis clavā interficitur |.

12. *Είναι:* Κύρια πρόταση Κρίσεως, *Εκφέρεται:* Οριστική Ιστορικού Ενεστώτα, *Δηλώνει:* το Πραγματικό στο Παρελθόν.

Παρατηρήσεις:

- [*1] excitatus· *αναλύεται σε:* α. postquam/ut Hercules excitatus est/erat (δήλωση μόνον χρόνου)
β. cum Hercules excitatus esset (δήλωση σχέσης αιτίου-αποτελέσματος)
- [*2] confusus· *αναλύεται σε:* α. quod Hercules confusus est/erat (αντικειμενική αιτιολογία)
β. quod Hercules confusus esset (υποκειμενική αιτιολογία)
γ. cum Hercules confusus esset (αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας)
- [*3] auditus· *αναλύεται σε:* α. qui auditus est/erat
- [*4] conatus· *αναλύεται σε:* α. cum Cacus conatus esset (με τον ιστορικό cum, γιατί η μετοχή είναι μεν χρονική, αλλά δηλώνει και μια σχέση αιτίου-αποτελέσματος)

Το Επιρρηματικό κατηγορούμενο λειτουργεί ταυτόχρονα

1. ως επιρρηματικός προσδιορισμός σε Ρηματικό τύπο και 2. ως κατηγορούμενο σε Όνομα.

Κείμενο 18: Παραθετικά επιθέτων – επιρρημάτων

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
prope	propius	proxime
(prope)	propior,-ior,-ius	proximus,-a,-um
infestus,-a,-um	infestior,-ior,-ius	infestissimus,-a,-um

Κείμενο 18: Λατινικές λέξεις και συγγενειά τους με την Ελληνική

bos ≈ βόδι	grex: ά-γείρω (= συγκεντρώνω), συναγερμός, αγορά, πανηγύρι, αγύρτης foras: θύρα mugitus ≈ μουγκρητό confundo (σουπίνο: confusum): πρβλ. κομπούζιο
dormio: δαρ-θάνω (= κοιμάμαι)	
pastor > πάστορας (= προτεστάντης ιερέας)	
spelunca < αρχ. σπήλυγα, αιτ. του σπήλυγξ	
traho (ex-traho): πρβλ. τρακτέρ	

Το παρακάτω περιεχόμενο βρίσκεται στην ιστοσελίδα: <https://latinika.arxaia.gr/>

Στην [ελληνική μυθολογία](#) ο **Κάκος** ήταν γιος του θεού [Ηφαίστου](#), μεγάλος ληστής και κακούργος. Ο Κάκος ήταν μισός γιγάντιος άνθρωπος και μισός [σάτυρος](#). Κατοικούσε πάνω στον [Αβεντίνο](#) ή τον [Παλατίνο Λόφο](#), μέσα σε μια [σπηλιά](#) «στολισμένη» με τα ματωμένα μέλη των θυμάτων του και τα κεφάλια τους καρφωμένα στην είσοδο. Επιστρέφοντας ο [Ηρακλής](#) από την [Ισπανία](#) μετά τον άθλο με τα [βόδια του Γηρυόνη](#), έφθασε στην κοιλάδα του [Τίβερη](#) και έπεσε να κοιμηθεί. Ο Κάκος τότε του άρπαξε 4 ταύρους και 4 δαμάλες, σέρνοντας τα ζώα από την ουρά, ώστε να μην αφήσουν ίχνη πίσω τους. Τα μουγκανίσματα όμως των ζώων οδήγησαν τον Ηρακλή στη σπηλιά. Ο Κάκος, φοβισμένος, έφραξε την είσοδο με ένα τεράστιο βράχο, υποχρεώνοντας τον Ηρακλή να σκάψει από πάνω. Ο Κάκος άρχισε να φτύνει φωτιά και καπνό, οπότε ο Ηρακλής άρχισε να του πετά κλαδιά και μεγάλες πέτρες. Στο τέλος ο ήρωας έπνιξε τον ληστή. Ολόκληρη η γύρω χώρα υποδέχθηκε τον Ηρακλή θριαμβευτικά για το κατόρθωμά του αυτό. Σε μία δευτερεύουσα εκδοχή, η αδελφή του Κάκου, η **Κάκα**, τον πρόδωσε στον Ηρακλή.

Στη [ρωμαϊκή μυθολογία](#) ο Κάκος ήταν αρχικά θεότητα της φωτιάς και μετά «υποβιβάσθηκε» στην παραπάνω μορφή. Σύμφωνα με τους Ρωμαίους, αφού σκότωσε τον Κάκο ο Ηρακλής ίδρυσε [βωμό](#) στο μέρος εκείνο, τον *Ara Maxima*, όπου αργότερα λάβαινε χώρα η αγορά βοοειδών της [Ρώμης](#), το *Forum Boarium*. Αργότερα ανεγέρθηκαν ναοί του Ηρακλή (Hercules) στην περιοχή, από τους οποίους σώζεται μέχρι σήμερα ένας, αυτός του «Ηρακλέους Νικητού» (*Hercules Victor*).

Γηρυόνης

Ο Ηρακλής πολεμάει με τον Γηρυόνη. Αττικός αμφορέας [μελανόμορφου ρυθμού](#) στα 540 π.Χ.

Γηρυόνης

Στην ελληνική μυθολογία ο **Γηρυόνης** (από το ρήμα **γηρύω** = φωνάζω, σκούζω) ήταν ένας τρισώματος ή τρικέφαλος γίγαντας, γιος του **Χρυσάωρα** ή του θεού **Ποσειδώνα** και της **Καλλιρρόης**, κόρης του Ωκεανού. Και στις δύο εκδοχές, είναι εγγονός της Μέδουσας **Γοργώς**. Είναι επίσης γνωστός με τα ονόματα **Γηρυονέας**, **Γηρυονεύς** και **Γηρυών**.

Ο 10ος άθλος του Ηρακλή

Στην **Βιβλιοθήκη Απολλόδωρου** ο **Ευρυσθέας** έστειλε τον **Ηρακλή** στις **Εσπερίδες** για να εκτελέσει τον 10ο **Άθλο**, να του φέρει τα **Βόδια του Γηρυόνη** ή "**Γηρυόνου βόες**". Το νησί ονομαζόταν Ερύθεια, βρισκόταν στην ομιχλώδη Δύση, στα πέρατα του Ωκεανού. Είχε πλούσια κοπάδια βοδιών, που τα έβοσκε ο Ευρυτίων και ο δικέφαλος σκύλος **Όρθρος** ή Όρθος, κοντά στο μέρος όπου ο **Μενοίτιος** έβοσκε τα κοπάδια του **Αδη**. Οι αρχαίοι προσπάθησαν να ερμηνεύσουν ποικιλότητα τον μύθο του τρισώματος Γηρυόνη, λέγοντας ότι στην πραγματικότητα ήταν οι τρεις γιοί του Χρυσάωρα, που εξεστράτευσαν κατά του Ηρακλή, είτε ότι ο Γηρυόνης εκφράζει τις τρεις χρονικές κατηγορίες (παρελθόν - παρόν - μέλλον). Επιστημονικότερος, ο **Θουκυδίδης** ερμηνεύει τον μύθο ως ανάμνηση της παλαιότερης εποχής, κατά την οποία οι ληστείες ήταν συχνές, αλλά δεν θεωρούνταν επίμεμπτη πράξη. Ο **Παλαίφατος**, στο βιβλίο του "Περί Απίστων", αναφέρει πως ο Γηρυόνης καταγόταν από την πόλη Τρικαρηνία (κάρα = κρανίο) κι έτσι από παρανόηση, όταν αναφέρονταν στον Γηρυόνη τον Τρικάρηνο, νόμιζαν πως είχε τρία κεφάλια.

Την εποχή που διέσχιζε την έρημο **Λίμπου** είχε καεί από την υπερβολική ζέστη, από την οργή του έριξε ένα βέλος στον **Ήλιο**. Ο θεός "**θαύμασε το θάρρος του**" και το έδωσε ένα μαγικό χρυσό κύπελλο το οποίο τον καθοδηγούσε την νύχτα στην πλεύση του πέρα από την θάλασσα. Με την βοήθεια του κυπέλλου έφτασε στην Ερύθεια ένα νησί στο οποίο επικρατούσε η **Μελανόμορφη αγγειογραφία**, σε μαγική λογοτεχνική φράση ήταν το "**κόκκινο νησί**" του ηλιοβασιλέματος. Με την άφιξη του στην Ερύθεια ο Ηρακλής έπρεπε να αντιμετωπίσει τον θηριώδη δικέφαλο σκύλο του Γηρυόνη τον Όρθρο, τον θανάτωσε με ένα γερό χτύπημα με ένα ρόπαλο που είχε κατασκευάσει από ελιά. Ο βοσκός Ευρυθίων κατέφτασε και αυτός να αντιμετωπίσει τον Ηρακλή αλλά είχε την ίδια τύχη. Μόλις άκουσε ο γιγαντιαίος Γηρυόνης ότι ο Ηρακλής ήρθε στο νησί βγήκε να τον σκοτώσει, άρχισε την πάλη μαζί του κρατώντας τρεις ασπίδες, τρία δώρατα και φορούσε τρεις περικεφαλαίες. Η πάλη του Ηρακλή με τον Γηρυόνη απεικονιζόταν κατά τον Πausανία στη **Λάρνακα του Κυψέλου** στην Ολυμπία. Επίσης, η πάλη αυτή παριστανόταν στη μετόπη του «θησαυρού» των Αθηναίων στους **Δελφούς**, στη **Μετόπη του ναού του Δία στην Ολυμπία**, στις δύο μετόπες του ναού του Ηφαίστου στην Αθήνα (το γνωστό «Θησείο»), σε πολλά αρχαϊκά αγγεία, ιδίως Χαλκιδικά, καθώς και σε Αττικά μελανόμορφα και ερυθρόμορφα αγγεία. Από τα μελανόμορφα το πιο αξιόλογο θεωρείται ο **Αμφορέας του Εξηκία** (σήμερα στο **Λούβρο**), ενώ από τα ερυθρόμορφα η **κύλις του Ευφρονίου**. Την ώρα που καταδίωκε τον Ηρακλή ο Γηρυόνης, δέχτηκε στο πρόσωπο ένα βέλος με δηλητηριώδες αίμα από την **Λερναία Ύδρα** και τότε ο γίγαντας "**έγειρε το πρόσωπο, έριξε τα βλέφαρα και έπεσε νεκρός**".

Η επιστροφή του Ηρακλή από την Ιταλία

Ο Ηρακλής πήρε τα βόδια για να τα μεταφέρει στον Ευρυσθέα, ενώ περνούσε από την **Ιταλία**, στον **Αβεντίνο λόφο** ο κακούργος **Κάκος** έκλεψε μερικά από τα βόδια την ώρα που ο Ηρακλής κοιμόταν. Ο Κάκος χρησιμοποίησε ένα τέχνασμα με το οποίο τα βόδια βάδισαν προς τα πίσω χωρίς να αφήσουν ίχνη. Ο Ηρακλής πήρε με τα υπόλοιπα βόδια τον δρόμο της επιστροφής για τον Ευρυσθέα, πέρασε τυχαία από την σπηλιά που ο Κάκος είχε τα κλεμμένα βόδια τα οποία με κραυγές άρχισαν να αναγνωρίζονται μεταξύ τους. Η αδελφή του Κάκου Κάκα είπε στον ήρωα που βρισκόταν ο αδελφός της, ο Ηρακλής τον σκότωσε και ίδρυσε στον ίδιο τόπο το **Φόρουμ Μπoάριουμ** που θα γίνει η κεντρική αγορά βοοειδών στην **Αρχαία Ρώμη**. Η **Ήρα** που μισούσε τον ήρωα προσπάθησε με κάθε τρόπο να εμποδίσει την επιστροφή του, έστειλε μύγες που βασάνιζαν τα ζώα και τα ανάγκασαν να διασκορπιστούν, ο Ηρακλής έτρεξε και τα μάζεψε. Η Ήρα στην συνέχεια ανύψωσε την στάθμη του ποταμού ώστε να μην μπορούν να περάσουν τα βόδια και να πνιγούν, ο Ηρακλής έριξε βράχους για να ανεβάσει την στάθμη της ξηράς, με αυτόν τον τρόπο τα βοοειδή πέρασαν σώα. Ο Ηρακλής αφού ξεπέρασε τις

παγίδες της Ήρας έφτασε στον Ευρυσθέα, εκεί θυσίασαν τα βόδια στην Ήρα για να την εξευμενίσουν. Στην **Αινειάδα** ο **Βιργίλιος** σχετίζει τον τρίψυχο Εβούλους, βασιλιά της **Πραίνεστος** με τον Γηρυόνη, αποθανατίζει την νίκη του Ηρακλή στο Βιβλίο 8.^[2] Η Σαρκοφάγος του Ηρακλή στην Ρώμη παρουσιάζει και την τρικέφαλο παράσταση του Γηρυόνη.^[3]

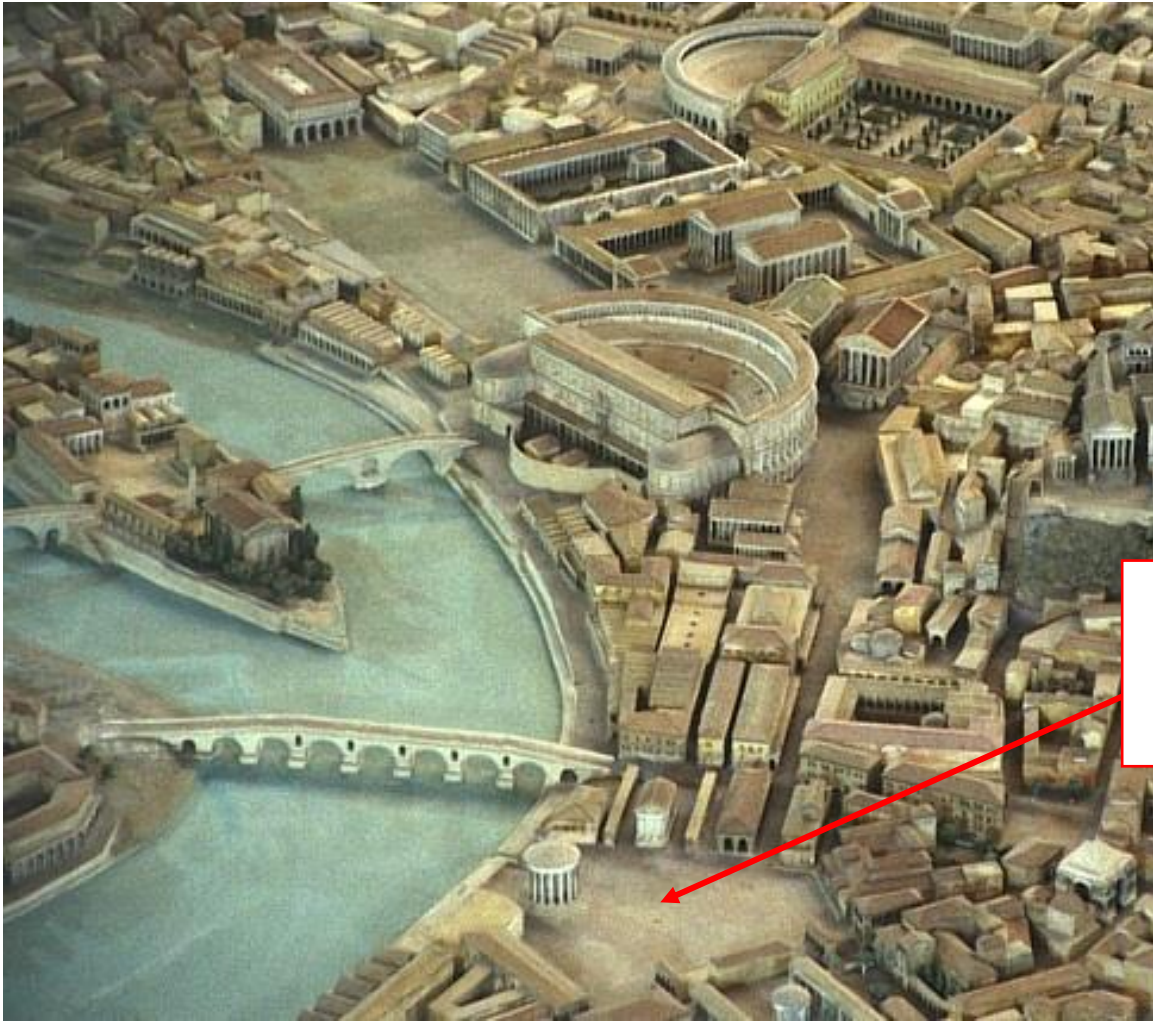
Ο ποιητής **Στησίχορος** έγραψε τον 6ο αιώνα π.Χ. το ποίημα του "*Γηρυονηΐς*", σε αυτό στηρίχθηκε αργότερα ο Απολλόδωρος στην Βιβλιοθήκη, γίνεται εκεί η πρώτη καταγραφή της πόλεως **Ταρτησσός**. Ο **Πάπυρος** που βρέθηκε στην **Οξύρρυγχο** δείχνει ότι ο Στησίχορος πρόσθεσε έναν νέο χαρακτήρα τους "*Μενουάτες*" που αναφέρονται στην κλοπή των βοών του Γηρυόνη.^[4] Η Καλλιρρόη παρακαλούσε τον γιο της Γηρυόνη να αποφύγει την πάλη με τον Ηρακλή επειδή δεν ήταν αθάνατος και μπορούσε να σκοτωθεί. Στο Συμβούλιο των θεών που ακολούθησε η **Αθηνά** προειδοποίησε τον **Ποσειδώνα** ότι θα προστατέψει τον Ηρακλή από τον εγγονό του Γηρυόνη. Ο Ντένις Πέιτζ σημειώνει ότι η μεγάλη έξαρση που παρατηρήθηκε τον 6ο αιώνα π.Χ. στις αγγειογραφικές παραστάσεις του Γηρυόνη οφείλονται στο ποίημα του Στησίχορου. Ο **Παυσανίας** στο έργο του "*Ελλάδος περιήγησις*" αναφέρει ότι ο Γηρυόνης είχε μιá κόρη την **Ερύθεια**, η οποία είχε αποκτήσει με τον θεό **Ερμή** έναν γιο τον **Νώρακα**, ιδρυτή της πόλης **Νώρα** στην **Σαρδηνία**.

Πολιτιστικές αναπαραστάσεις

Ο **Στησίχορος** έγραψε ένα άσμα για τον Γηρυόνη, το «**Γηρυονηΐς**», σπαράγματα του οποίου διασώθηκαν σε **Πάπυρο της Οξύρρυγχο**.

Ο Γηρυόνης ταυτοποιείται μερικές φορές ως **χθόνιος** δαίμονας του θανάτου, κυρίως εξαιτίας του συνειρμού με την ακραία δυτική κατεύθυνση. Στη «**Θεία Κωμωδία**» του **Δάντη**, ο Γηρυόνης εμφανίζεται ως φτερωτό θηρίο με ουρά **σκορπιού** αλλά με το πρόσωπο ενός τίμιου ανθρώπου, να κατοικεί στην πλαγιά ανάμεσα στον έβδομο και τον όγδοο κύκλο της **Κολάσεως** (οι κύκλοι της βίας και της απάτης, αντιστοίχως).

<https://www.youtube.com/watch?v=zwIMLHMWLFEE>

Εδώ ο Ηρακλής
σκότωσε τον Κάκο.

Ο χώρος της **Αγοράς των Βουειδών** (ο **κενός χώρος στο κάτω μέρος της εικόνας**) με τον κυκλικό **ναό του Νικητήριου Ηρακλή**. Η πρώτη γέφυρα είναι η **Πόντε Αιμίλιο**, ενώ στο βάθος φαίνεται η αρχαία **Πασσαλόπικτη Γέφυρα**.

Ο **Μεγάλος Βωμός του Ανίκητου Ηρακλή** (**λατινικά**: *Herculis Invicti Ara Maxima*^[1]) βρισκόταν στην Αγορά του Βοός (**Forum Boarium**) της **αρχαίας Ρώμης**. Ήταν το αρχαιότερο **κέντρο λατρείας** του Ηρακλή στη Ρώμη, πριν από τον κυκλικό **ναό του Νικητή Ηρακλή**. Η ρωμαϊκή παράδοση θεωρούσε το σημείο, ως τη θέση όπου ο Ηρακλής σκότωσε τον **Κάκο** και απέδιδε στον **Εύανδρο από την Αρκαδία** την ανέγερσή του.^[2] Η **Αινειάδα** του Βιργίλιου λέει για τον Εύανδρο, όταν αποδίδει την αρχική δημιουργία του Μεγίστου Βωμού στον Ποτίτιο και τους Πινάριους.^[3]

Ο αρχικός βωμός κάηκε στη **Μεγάλη πυρκαγιά της Ρώμης** το 64 μ.Χ.,^[4] αλλά ξανακτίστηκε και παρέμενε όρθιος τον 4ο αι. Μία δοκιμαστική ταύτιση μίας εξέδρας από τόφφο στην κρύπτη της **Σάντα Μαρία in Κοσμεντίν** με το θεμέλιο του βωμού, έγινε από τον **Φίλιπο Κοαρέλι** και άλλους αρχαιολόγους.^{[5][6]}

Διάφορες αναφορές, με τον **Μ. Τ. Βάρρο** ως πηγή, δικαιολογούσαν τον αποκλεισμό των γυναικών από τις τελετές εδώ ή τη συμμετοχή τους στα κρέατα της θυσίας.^[7] Οι τελετουργίες στον Μέγιστο Βωμό ήταν μοναδικές για τη λατρεία του Ηρακλή, καθώς εκτελούνταν κατά τον **τρόπο των ελληνικών ιεροτελεστιών** (*ritu Graeco*), δηλ. με **ακάλυπτα κεφάλια**.^[8]